

IV Święto Województwa Dolnośląskiego Nagroda Marszałka Województwa Dolnośląskiego za szczególne osiągnięcia dla regionu.

Profesor dr hab. n.med. Andrzej Lange jest lekarzem związanym z Dolnym Śląskiem od początku swojej kariery zawodowej. Jego szczególne zainteresowanie nauka o odporności zaowocowało szeregiem nowatorskich działań wyróżniających Wrocław, jako jeden z wiodących europejskich centrów zastosowań immunologii w klinice człowieka. Jego pionierskie prace z lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku zapoczątkowało poznanie wrodzonych uwarunkowań odporności na podstawie

obecności wskazanych przez Niego genów. Badania te prowadzone w czasie Jego całej działalności naukowej doprowadziły do odkrycia możliwych do zbadania cech genetycznych człowieka, które mogą i są już używane do przewidywania reakcji chorego na złożone postępowanie lecznicze. Na trop tego odkrycia Andrzej Lange wpadł dzięki Jego zaangażowaniu w badaniach nad poznaniem, uwarunkowanych środowiskiem pracy, mechanizmów rakotworzenia. Badał pracowników Dolnego Śląska narażonych na rozpuszczalniki organiczne tworzone na bazie benzenu (ryzyko białaczki) i pył azbestowy (ryzyko raka płuc). Badanie tego ostatniego narażeniem doprowadziło do odkrycia mechanizmów immunologicznych i związanych z nimi cech genetycznych, które odpowiedzialne są za powstawanie raka. Jest to bardzo wymierny efekt pracy, więcej wiemy o rakotworzeniu, ale również badania te spowodowały, że nagłośnione przez Jego i innych prace, złośliwie działające azbestu skłoniło decydentów do zabronienia używania tej substancji. Uratowało to niewątpliwie tysiące istnień ludzkich na całym świecie. Wymiernym dorobkiem tej działalności było zorganizowanie we Wrocławiu w 1981 roku pierwszej w Europie międzynarodowej konferencji na temat genetycznych i immunologicznych aspektów narażenia na azbest. Działalność naukowa w tym zakresie zyskała szerokie uznanie międzynarodowe, czego wyrazem był wybór Andrzeja Langego na członka Akademii Nauk Ramazzini z siedzibą w Carpi pod Bolonią. Habilitował się w Akademii Medycznej we Wrocławiu i zaraz po osiągnięciu pozycji samodzielnego pracownika nauki został kierownikiem Laboratorium a później Zakładu Immunologii Klinicznej w Instytucie Immunologii i Terapii Doświadczalnej Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu. Równocześnie stworzył pierwszy w Polsce Oddział Immunoterapii w Szpitalu im. K. Dłuskiego we Wrocławiu. Dalsze działania przyniosły szereg pionierskich osiągnięć na miarę europejską a zarazem bardzo ważnych dla rozwoju medycyny w Polsce. Zorganizował najdłużej działający w Polsce oddział przeszczepiania szpiku, który przekształcił w samodzielny szpital Dolnośląskie Centrum Transplantacji Komórkowych (DCTK). Częścią tego szpitala jest pierwszy w Polsce rejestr niespokrewnionych dawców szpiku – Krajowy Bank Dawców Szpiku (KBDSz). Wykonano w zespole Andrzeja Langego ponad tysiąc zabiegów przeszczepienia szpiku w tym wiele pionierskich w skali światowej. Nie tylko wykonuje się przeszczepienie komórek krwiotwórczych w białaczkach i wrodzonych niedoborach u dzieci, ale również przeszczepienia komórek macierzystych dla rekonstrukcji naczyń krwionośnych w skrajnie niedokrwionych kończynach. Opracował metodę pozyskiwania komórek macierzystych wątroby do komórkowych przeszczepień tego narządu. Szpital zdobył swoją wysoką renomę dzięki wspólnej twórczej pracy

DCTK z KBDSz i Laboratorium Immunologii Klinicznej Instytutu Immunologii i Terapii Doświadczalnej PAN we Wrocławiu. DCTK z KBDSz ma pełną akredytację Europejskiej Grupy Przeszczepiania Szpiku, jako jedyne w Polsce KBDSz ma akredytacje Europejskiej Federacji Immunogenetyki i jako jeden z dwóch w Polsce akredytacja w USA. Działalność Andrzeja Langego daleko wykracza, więc poza ramy Dolnego Śląska, wyrazem tego było również koordynowanie przez Niego programu Komisji Europejskiej zmierzający do poprawy organizacji przeszczepiania szpiku w Europie Środkowowschodniej. Andrzej Lange zorganizował system kontroli jakości doboru pary dawca – biorca przeszczepu dla tej części Europy obejmując swoim działaniem placówki począwszy od Petersburga a skończywszy na Istambule. Opublikował ponad 200 prac naukowych w większości w najlepszych światowych czasopismach naukowych. Dzięki Jego działalności poznano szereg prawideł medycznych, co doprowadziło bezpośrednio do uratowania setek istnień ludzkich.

Osobiście związany jest Gminą Długołęka, jako Jej obywatel i właściciel rodzinnego gospodarstwa rolno-hodowlanego we wsi Siedlec. Uprawia zboża i hoduje konie. Skąd to zainteresowanie. Wychowany w międzynarodowej tradycji walk o wolność myśli i przekonań, tradycji rodziny, której praca na roli pozwoliła im na współuczestniczenie w tworzeniu 4. Szwadronu 4. Pułku Ułanów Dzieci Kujawskie, siadł na konia w wieku kilku lat, a swojemu Synkowi kupił konia, jako tradycja nakazywała, gdy miał siedem lat. Przez wiele lat marzył o rodzinnej kontynuacji hodowli tych koni. Stało się to szczęśliwym Jego udziałem. Hoduje konie. Cała Rodzina w tym uczestniczy, czwórka dzieci jeździła z Nim a trójka dalej jeździ konno, wszyscy, jako zawodnicy konkursu skoków przez przeszkody. Sam Andrzej Lange również skakał w konkursach i to całkiem do niedawna. Obecnie startuje w zawodach w powożeniu. Jego kolejnym sukcesem jest zdobycie Mistrzostwa Dolnego Śląska 2012 w zaprzęgach jednokonnych. Działalność hodowlana również jak i lekarska wpisała się wyróżniającymi osiągnięciami w skali międzynarodowej. Wyhodowane w Siedlcu dwa konie (Bielinek i Kakado) tworzyły parokonny zaprzęg, który zdobył dwa medale (srebrny i brązowy) na Mistrzostwach Świata w Powożeniu w Paryżu w 2003 roku. Było to wyjątkowe wydarzenie dwa konie z jednej siedleckiej stajni stworzyły parę, która przyniosła Polsce dwa medale. To nie koniec sukcesów. Wyhodowany w Siedlcu ogier Jedlinek zdobył szarfę Mistrza Polski w klasie koni 5 letnich na Mistrzostwach Polski w Gogolewie (wielkopolskie). Stajnia pełna jest doborowych koni a swoją pracą zapewnia im byt i trening.

Tak to życie Andrzeja Langego wypełnione służbą człowiekowi spręga się z działalnością w Gminie Długołęka, Stowarzyszeniu Na Rzecz Rozwoju Dawstwa Szpiku, i Stowarzyszeniu Klub Jeździecki Siwek. Zainicjował w Siedlcu wiele wartościowych społecznie końskich wydarzeń, do których można zaliczyć m.in. szereg ogólnopolskich zawodów w skokach przez przeszkody i zawody w powożeniu.